

Marek Skřípský : Jugoslávské vojsko ve vlasti a operace Halyard.

Magisterská práce

FFUK; Ústav světových dějin, Seminář nejnovějších dějin;

Ostrava, 2010, 116 str. rkp;

Marek Skřípský se ve své magisterské práci zabývá – v české historiografii minimálně reflektovaným problémem – operací Halyard, tj. záchranou spojeneckých letců jednotkami generála Draži Mihailoviče. Svůj text rozdělil na dvě části. V té první se zabýval tzv. četnickým odbojem, tj. ještě nedávno dehonestovaným hnutím odporu, které působilo především v Srbsku. Obsahovým jádrem předložené práce je pak její druhá část, ve které autor analyzoval průběh a výsledky operace Halyard. První část má čistě kompilativní charakter. V čase Titova režimu v Jugoslávii, byla problematika ravnogorského odboje vytěsněna z výkladu o jugoslávské rezistenci za druhé světové války a postava Draži Mihailoviče byla silně démonizována. K interpretačnímu obratu došlo až po rozpadu „socialistické Jugoslávie“ a tuto proměnu již zaznamenala i česká balkanistika. S jejími nejnovějšími tituly pracoval Marek Skřípský při tvorbě svého přehledu o jugoslávském odporu vůči zahraničním okupantům a jejich domácím klientům. Pravda, autor – vzhledem k jazykové bariéře – nevyužil relevantní jihoslovanskou literaturu, především srbskou – ale zůstává otázkou, do jaké míry by tato literatura rozšířila jeho vědomostní obzor. Domnívám se však, že některé soudy o komunisticky orientovaném partyzánském hnutí nejsou objektivní.

Druhá část práce je již věnována operaci Halyard. Onu záchranu spojeneckých letců, kteří byli sestřeleni nad územím Srbska, případně i dalších oblastí bývalé jugoslávské monarchie, s úspěchem organizovali četníci Draži Mihailoviče. Zde autor využil publikovaných pamětí přímých aktérů záchranné akce a detailně analyzoval – včetně popisu tzv. každodennosti – celkový průběh úspěšné operace. Dotkl se i choulostivých a dosud ne zcela objasněných otázek, např. přítomnosti sovětské rozvědné agentury v britské zpravodajské expozituře na Bari. Ocenil jsem autorův celkový přístup, kdy začlenil zkoumanou problematiku do celkového kontextu rozdílných britsko – amerických přístupů k četnickému odboji v Srbsku. (Zmírnil bych však kritický tón, který Skřípský použil vůči kolegovi Tejchmanovi.)

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem doporučuji předloženou magisterskou práci Marka Skřípského k závěrečné obhajobě před státní zkušební komisí. Navrhuji klasifikaci

V Praze, 17. ledna 2010

Prof. PhDr. Vladimír Nálevka, CSc

1
Nálevka 25.1.2010

Skřípský